

Motion till riksdagen 2018/19:2777

av **Lars Adaktusson m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Förslag till riksdagsbeslut	2
Motivering	3
Frihet och säkerhet genom internationell samverkan	4
EU som utrikespolitisk aktör	4
Ett reformerat och handlingskraftigt FN	7
Nato	9
Diplomatiska ansträngningar	9
Nordisk samverkan i en förändrad värld	9
Religionsfriheten i världen	10
Återupprätta relationen med Israel	11
Budgetprioriteringar	11

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska bidra till både etablerade och nya insatser inom fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet inom Nato, EU, FN och OSSE och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska driva på för en mer aktiv, samstämmig och handlingskraftig europeisk utrikespolitik där främjandet av demokrati och ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter har absolut prioritet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kontinuerligt utvärdera EU:s globala strategi i syfte att utreda om den uppfyller ändamålen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att verka för att EU utvecklar försvarskompetens inom asymmetrisk krigföring och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör initiera en ny översyn av EU:s grannskapspolitik och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU bör fortsätta att spela en aktiv roll som politisk och ekonomisk partner till Tunisien samt bistå med kraftfullt stöd i kampen mot terrorism och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU måste öka stödet till Egypten för att stärka säkerheten för den särskilt utsatta koptiska folkgruppen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en långsiktig färdplan måste ingå i framtida EU-ledda militära interventioner och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, så som skett i Europaparlamentet, bör erkänna att det skedde ett folkmord 2014 på kristna folkgrupper och på yazidier i Irak och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för FN agera för att den etniska utrensningen av rohingyer upphör och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att vetorätten i säkerhetsrådet begränsas och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en reformering av FN:s råd för mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s säkerhetsråd ska verka för att FN:s resolution 1325 med kraft aktualiseras för att se till att kvinnor får inflytande i fredsarbete och det planeringsarbete som görs efter ett fredsavtal och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s säkerhetsråd ska verka för att visseblåsare ska kunna agera när de stöter på felaktigheter i FN, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det krävs kraftfulla åtgärder för att förhindra den stora omfattningen av sexuella övergrepp som pågår i olika konflikter runt om i världen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska arbeta för ett förbättrat skydd för FN-experten och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fördjupa Sveriges samarbete med Nato och verka för en svensk anslutning och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera sina ansträngningar för att hjälpa frihetsberövade svenskar i utlandet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Nordensamarbetet bör fokusera på försvars- och säkerhetspolitiska utmaningar samt på att lösa de gränshinder som försvårar för den fria rörligheten och integrationen mellan våra länder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör uppdra åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfriheten stärks och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återupprätta relationen med Israel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tabell 1 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2019 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 679 554	
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	193 151	+20 000
1:3 Nordiskt samarbete	15 595	-5 000
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	13 826	
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	43 844	
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	54 358	-9 000
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402	-3 000
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175	-2 500
1:9 Svenska institutet	124 682	-40 000
1:10 Information om Sverige i utlandet	15 475	-5 500
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	174 215	
Summa	2 362 277	-45 000

Tabell 2 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2019 till 2021 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Miljoner kronor

	2019	2020	2021
1:1 Avgifter till internationella organisationer			
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	+20	+20	+20
1:3 Nordiskt samarbete	-5	-5	-5
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet			
1:5 Inspektionen för strategiska produkter			
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	-9	-9	-9
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	-3	-3	-3
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	-3	-3	-3
1:9 Svenska institutet	-40	-40	-40
1:10 Information om Sverige i utlandet	-6	-6	-6
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen			
Summa	-45	-45	-45

Frihet och säkerhet genom internationell samverkan

Svensk utrikespolitik ska utgå från värderingar. Sverige ska stå upp för och försvara universella värden såsom mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatens principer för att stärka fred, frihet och utveckling, förståelse och försoning. Sveriges utrikespolitik är ett uttryck för att vi alla har ett ansvar för varandra, ett uttryck som är grundläggande i den kristdemokratiska ideologin. Människovärdet är universellt och kan aldrig någonsin relativiseras av geografiska gränser.

I det instabila läge som råder i vår omvärld med krig och konflikter är det viktigt att Sverige fortsätter bidra till både etablerade och nya insatser inom fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet inom Nato, EU, FN och OSSE.

Vi ska vara en aktiv aktör inom de olika internationella samverkansorgan där vi verkar, från det nordiska till det globala. Sverige måste bidra aktivt till att dessa samarbeten fungerar så effektivt och resultatriktat som möjligt.

Nedan följer Kristdemokraternas prioriteringar för att våra samarbeten ska bli så ändamålsenliga som möjligt, där vi inte möts utav tradition, utan för att göra verklig skillnad. Vidare presenteras Kristdemokraternas budgetprioriteringar för utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

EU som utrikespolitisk aktör

EU är och ska vara det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. EU:s styrka ligger i en utrikespolitik baserad på normer och värderingar. Som världens näst

största ekonomi, världens största handelspart och världens största biståndsgivare har EU möjlighet att påverka utvecklingen i världen genom en rad olika kanaler. Kristdemokraterna vill att regeringen driver på för en mer aktiv, samstämmig och handlingskraftig europeisk utrikespolitik där främjandet av demokrati och ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter har absolut prioritet. EU kan och ska spela en central roll i omvärlden och verka för fred, frihet och säkerhet. För att det ska vara möjligt krävs tydligare visioner, förstärkt samarbete och högre effektivitet i genomförandet av den gemensamma utrikespolitiken.

Att EU talar med en röst i utrikespolitiken är väsentligt för medlemsländernas intressen. Att regioner i EU:s både direkta och indirekta närhet stabiliseras och reformeras med mänskliga rättigheter som kärnvärden är av största vikt för unionen. Insatsen Atalanta visar exempelvis vad EU kan uppnå när unionen samlar sig och agerar för gemensamma mål. Sedan insatsen påbörjades har antalet attacker mot civila fartyg i Adenviken kraftigt reducerats tack vare EU-ländernas insatser.

Kristdemokraterna ser positivt på EU:s globala strategi som antogs 2016 och är det strategiska ramverket för EU:s externa agerande. Strategin bygger på insikten att inget europeiskt land är starkt nog att på egen hand möta de säkerhetspolitiska utmaningar vi står inför. Aktiveringen av det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco) är ett led i uppföljningen av strategin. Syftet är att stärka den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, GSFP. Enligt Lissabonfördragets artikel 42 (6) och 46 kan de av EU:s medlemsstater som så önskar upprätta ett permanent strukturerat samarbete för att bidra till att utveckla unionens operativa förmåga att genomföra militära krishanteringsuppgifter.

Kristdemokraterna anser att det i grunden är positivt att EU stärker sitt engagemang på försvarspolitikens område men också att EU måste bli bättre med det förebyggande arbetet och på att genomföra krishanteringsuppgifter innan spänningar eskalerar till väpnad konflikt.

I en orolig omvärld, med Rysslands alltmer aggressiva uppträdande, Irans expansiva inflytande i Mellanöstern och Saudiarabiens krigföring i Jemen är det nödvändigt att tillvarata Europasamarbetets möjligheter när det gäller exempelvis militär forskning och utveckling av kostsam försvarsmateriel. Mer kan också göras för att effektivisera lednings- och samordningssystem för EU-gemensamma försvarsinsatser. Däremot ser vi inte fördelarna med att unionen utvecklar egna militära kapaciteter. För att kunna se effekterna av EU:s globala strategi vill Kristdemokraterna se kontinuerliga utvärderingar och avstämningar av strategin, i syfte att se om den uppfyller ändamålen.

Sverige ska även i fortsättningen ha beredskap att bidra till militära insatser i EU:s regi och ska vara drivande i arbetet för att utveckla EU:s krishanteringsförmågor.

Att EU börjat bygga upp kapaciteten för att möta asymmetrisk (icke-konventionell) krigföring är något Kristdemokraterna ser positivt på. Flera är exemplen på asymmetriska attacker riktade mot medlemsländer, överbelastningsattacken mot Estland 2007 och attacken mot En Marche! i franska valet 2017 är bara två bland flera exempel. Denna typ av attacker är inte bara ett övergrepp på staten som drabbas, det är en attack mot hela den västerländska demokratins grundläggande värden. Försvarsalliansen Nato har påbörjat ett arbete för att bygga upp kompetensen på detta område genom sitt NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence. EU bör utveckla kompetens på området i samverkan med Natos redan etablerade kunskapscenter.

EU:s grannskapspolitik är central, men grannskapet är förändrat, det har blivit mer instabilt. Grannskapspolitiken syftar till att stärka välståndet, stabiliteten och säkerheten

för alla parter. EU såg över grannskapspolitiken 2011 som en reaktion på utvecklingen i Nordafrika. Som en konsekvens stärktes då arbetet med djupgående och hållbar demokrati samt ekonomisk utveckling för alla. Djupgående och hållbar demokrati omfattar i synnerhet fria och rättvisa val, insatser för att bekämpa korruption, rättsväsendets oberoende, demokratisk kontroll över de väpnade styrkorna samt yttrande-, mötes- och föreningsfrihet. Nu skulle dock en ny översyn behöva göras för att särpräglade samarbetet med respektive land då en "one size fits all"-approach inte är tillräcklig för de mål EU vill uppnå.

I grannskapspolitiken är det viktigt att utgå ifrån att de ingående länderna har olika ambitionsnivå när det gäller relationen till EU. Länder som kan och vill gå längre i sitt reformarbete ska erbjudas en närmare politisk associering och successiv integrering i EU:s inre marknad, och länderna i det så kallade östliga partnerskapet, geografiskt belägna i Europa, ska givetvis ha möjligheten att också ansöka om medlemskap i EU. Givet att det land som har för avsikt att söka medlemskap levererar reformer och en tydlig agenda för att bekämpa korruption, stärka mänskliga rättigheter och värna den egna demokratin. Därför ser Kristdemokraterna positivt på att EU betonar vikten av den roll det civila samhället spelar i processen samt att "mer för mer"-principen infördes under översynen 2011.

Ett medlemskapsperspektiv för dessa länder, under förutsättning att de så önskar, är viktigt för att mobilisera politiska aktörer och samhälle i en reformvänlig riktning. När det gäller grannländer med lägre ambitionsnivå vad gäller relationen till EU är det nog så viktigt att påvisa positiva effekter av en närmare relation i syfte att stärka välståndet, stabiliteten och säkerheten för alla. Oavsett omfattningen på förbindelserna med ett partnerland är det centralt att EU i relationen lyfter fram värderingar som demokrati, rättsstatsprincipen och respekten för mänskliga fri- och rättigheter. Att Ryssland ser en öppnare ekonomi och frihandel med EU som ett hot mot den egna makten, snarare än en möjlighet för regionens utveckling mot välstånd och stabilitet, är beklagligt. En allt självsäkrare och mer aggressiv rysk utrikespolitik leder till stora utmaningar för länderna inom det östliga partnerskapet.

När det gäller det södra grannskapet är Tunisien det land som klarat sig bäst efter tumultet som följde efter den så kallade arabiska våren. Landet har genomfört demokratiska förändringar och har numera en demokratisk konstitution. Men terrorism hotar säkerheten och utvecklingen, och Tunisien är i stort behov av stöd. En nyckel för grannskapspolitiken i söder är att EU fortsätter att spela en aktiv roll som politisk och ekonomisk partner till Tunisien. Tunisien måste också få kraftfullt stöd av EU för att kunna stärka sin strategi mot terrorism, med fokus på antiradikalisering. Det är välkommet att regeringen öppnat en ambassad i Tunis och nu krävs det att närvaron blir mer än bara symbolisk.

EU har etablerat ett nytt partnerskapsavtal med Egypten. Med nya lagar som inskränker möjligheten för civilsamhällesaktörer att verka är det av största vikt att samarbetet stärker demokratiutvecklingen i Egypten och att människorättsförsvarare nås av EU:s insatser. Situationen för landets kristna kopter är mycket allvarlig med återkommande riktade terrorattacker mot minoriteten. EU:s ansträngningar för att stödja Egypten i arbetet mot terrorism och för att garantera säkerhet för den kristna folkgruppen måste öka.

Den islamiska staten har byggt bas i Europas absoluta närområde. Europa visade handlingskraft när Gaddafi skulle störtas, men därefter lämnades libyerna i mångt och mycket åt sitt öde. Sönderfallet av Libyen visar vad som händer i avsaknad av en

långsiktig färdplan. Kristdemokraterna välkomnar nu den plan som Libyen tillsammans med FN tagit fram för att kunna avsluta det blodiga inbördeskrig som pågått sedan 2014. EU:s stöd till dessa ansträngningar med fokus på terrorbekämpning, migrations-situationen och demokratisk utveckling är helt avgörande. Här måste Sverige vara en tydlig röst. Vid framtida militära EU-interventioner måste en långsiktig färdplan alltid ingå.

De senaste åren har vi sett hur USA har dragit sig alltmer undan från och frånsagt sig det ansvar världen vant sig vid. Något tomrum har inte uppstått. Ryssland, Kina, Iran och Turkiet med andra stater har istället tagit tillfället att flytta sina positioner. I detta skede är det viktigt att EU kliver fram och tar en mer ledande roll, exempelvis genom att tydligare markera mot den illegitima regeringen i Venezuela och vara en konstruktiv kraft för ökad stabilitet i Libyen.

Ett reformerat och handlingskraftigt FN

FN är en unik och viktig organisation – ingen annan organisation samlar världens stater för att arbeta för fred och säkerhet – men det är också en organisation med stora problem. Sverige befinner sig som FN-medlem jämte en rad mångfasetterade länder, många med en syn på demokrati, internationell rätt och mänskliga rättigheter som skiljer sig avsevärt från vår egen.

Kriget i Syrien går förhoppningsvis mot sitt slut och IS ser ut att vara besekrat. Men konflikterna och utmaningarna är fortfarande många; flera länder med olika geopolitiska intressen spelar en betydande roll och riskerar att försvåra strävan mot att uppnå en långsiktig fred. Flera försök i FN:s säkerhetsråd att anta resolutioner mot den syriska regimen har blockerats av Ryssland och Kina. Även Turkiet spelar en viktig roll och landet har gått in i stora områden i Syrien; samtidigt gör kurdiska styrkor anspråk på delar av landet.

Även Islamiska statens brutala frammarsch har visat på konsekvenserna av ett världssamfund och ett FN som varit handlingsförlamat på grund av vetorätten. Detta har bl.a. gjort att säkerhetsrådet inte förmått agera för att stoppa folkmordet på kaldéer/syrianer/assyrier, jezidier och andra etnoreligiösa grupper 2014 i Irak. Att resolution 2379 antagits är ett viktigt initiativ för att bistå, i första hand Irak, med insamling och analys av bevis på de brutala brott som begåtts av Islamiska statens terrorister. Kristdemokraterna vill även se att en Syrientribunal inrättas så att ingen ansvarig för brott mot mänskligheten och krigets lagar går fri och att rättvisa skipas när kriget i Syrien är över. Men med Rysslands veto, och som allierad till Assad i kriget, lär ett sådant initiativ tyvärr inte bli verklighet. Däremot bör Sverige i säkerhetsrådet nu med kraft driva på för att utifrån resolution 2379 som ett första steg, initiera att en särskild IS-tribunal instiftas. Det är hög tid för internationellt ansvarsutkrävande och åtal mot IS-terrorister, och FN-deklarationen om folkmord från 1948 bör aktiveras.

Den muslimska minoriteten rohingya har kallats världens mest förföljda minoritet. Det har under årtionden pågått en konflikt mellan muslimer och den buddhistiska majoriteten i Myanmar och mer än en miljon rohingyer beräknas ha tvingats lämna sina hem. Våldet mot rohingyafolket har på senare tid intensifierats och hundratusentals människor har flytt till Bangladesh. Regeringen måste nu inom ramen för FN agera för att den etniska utrensningen av rohingya upphör.

Det är helt centralt att FN höjer tempot när det gäller reformarbetet. Utan en förändring kommer inte tilltron till FN kunna bestå. FN:s stadgar som kom till 1945 tar inte hänsyn till dagens komplexitet i världssystemet, vilket gör att säkerhetsrådet, genom vetorätten, ständigt står inför låsningar. Sverige bör verka för att vetorätten i säkerhetsrådet begränsas. Vi kan inte stillatigande acceptera att säkerhetsrådet inte tar sitt ansvar för att upprätthålla fred och säkerhet. Oförmågan att ingripa när brott mot mänskligheten och folkmord begås är skamlig. Idag används alltför ofta vetorätten av någon av de fem permanenta medlemmarna i säkerhetsrådet för att politisera redan infekterade frågor och på så sätt driva sin egen agenda, istället för att som det var tänkt när säkerhetsrådet konstruerades, användas för att stoppa farliga förslag. Men också generalförsamlingen och dess utskott måste moderniseras och effektiviseras. Vidare finns det tydliga brister i arbetet i FN:s råd för mänskliga rättigheter, främst på grund av att rådet består av medlemsländer som konsekvent bryter mot de rättigheter rådet är utsett att försvara. Sverige bör spela en aktiv roll i reformeringen av FN-systemet och verka för att särskilda kriterier införs för en plats i MR-rådet.

I länder som genomgår eller genomgått krig och katastrofer är kvinnor särskilt utsatta. Sverige måste kräva att FN:s resolution 1325 med kraft aktualiseras för att se till att kvinnor får inflytande i fredsarbete och det planeringsarbete som görs efter ett fredsavtal. Kraftfulla åtgärder krävs också för att förhindra den stora omfattningen av sexuella övergrepp som pågår i olika konflikter runtom i världen.

Hanteringen av visselblåsare inom FN blev vida känd i och med att Anders Kompass, före detta chef för fältverksamheten hos FN:s kommissionär för mänskliga rättigheter, slog larm om att fredsbevarande soldater begått sexuella övergrepp mot barn i Centralafrikanska republiken. Efterspelet för Anders Kompass kom att bli allt annat än acceptabelt. Att någon enligt sin övertygelse om vad som är moraliskt rätt agerar whistleblower i syfte att rättvisa ska skipas och att dessa fruktansvärda brott kommer ut i ljuset kan aldrig och får aldrig leda till att den som agerar beskylls för att ha agerat oriktigt. Ändå var det just det som Kompass utsattes för. I stället för att FN med kraft tog tag i problemet hemligstämplades rapporten och Kompass stängdes av från sitt jobb och sattes under utredning där hans uppgifter ifrågasattes. Utredningarna som följde gav Kompass rätt och påvisade att han agerat korrekt. Händelsen visar dock på den kultur inom FN där anställda inte känner att de kan agera när de stöter på felaktigheter – eller som i detta fall mycket grov brottslighet. Detta är en fråga Sverige måste prioritera inom ramen för FN-engagemanget i syfte att nå förändring.

Den 12 mars 2017 mördades svenska Zaida Catalán och hennes amerikanske kollega Michael Sharp under uppdraget att bland annat övervaka sanktioner och utreda misstänkta massakrer i Kasairegionen i Kongo-Kinshasa. Sverige bör, utifrån rapporten från FN:s Board of Inquiry (BoI), se till att de rekommendationer som framförs om ett förbättrat skydd för FN-experten blir verklighet. Det fruktansvärda som hände FN-medarbetarna Catalán och Sharp får aldrig hända igen och Sverige måste verka för att de skyldiga ställs inför rätta. Den kongolesiska regeringens eventuella inblandning måste få konsekvenser.

Nato

Nato är en central organisation för Europas säkerhet och internationell stabilitet. Under alliansregeringen utvecklades Sveriges samarbete med Nato. Inte minst inom ramen för Partnerskap för fred, men även inom andra initiativ. Sverige deltar bland annat i Natos snabbinsatsstyrka NRF i reservstyrkeregistret. Natos ledning har beskrivit det som att Sverige är ett av Natos mest aktiva och effektiva partnerländer. Som en följd av det fick Sverige 2014 statusen som ”enhanced opportunities partner”, EOP. Detta är ett treårigt engagemang som omförhandlades under slutet av 2017. För att Sverige ska kunna ingå i EOP även i framtiden måste regeringen noggrant överväga sitt förhållningssätt till Nato och det internationella samfundet. Vi kristdemokrater tycker att det är en stark fördel att ingå i EOP, men skulle ännu hellre se ett fullvärdigt medlemskap i alliansen.

Det har också tydliggjorts att Nato inte kan ge några säkerhetspolitiska garantier till icke-medlemmar. Sverige har under blocköverskridande enighet steg för steg närmat sig Nato, parallellt med att säkerhetsläget i världen och i vår direkta närhet har försämrats. Kristdemokraterna välkomnar partnerskapsavtalet med Nato och vill gå vidare och verka för en svensk anslutning till försvarsalliansen. Det skulle ge Sverige större möjligheter att ta ansvar för och påverka en organisation som är central för vår egen och Europas säkerhet. Att välja att samarbeta och förlita sig till Nato i så stor utsträckning som Sverige gör och samtidigt välja att stå utanför beslutsprocessen är ett mycket märkligt förhållningssätt. Det ligger i svenskt intresse att få vara med och forma Natos policyutveckling och agerande vid en potentiell konflikt.

Diplomatiska ansträngningar

Det finns tyvärr alltför många exempel på svenskar som utan en korrekt juridisk prövning och rättegång sitter fängslade runt om i världen. Den av många ansedda metoden ”tyst diplomati” fungerar i vissa fall, andra inte. I de fall där den inte fungerar måste Sverige, och EU, agera med andra medel. Dawit Isaak är ett sådant fall (se Kristdemokraternas motion Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd).

Ett annat fall rör den svenske bokhandlaren och förläggaren Gui Minhai som fördes bort från sitt semesterhus i Thailand i oktober 2015. Kina har under en lång tid minskat handlingsutrymmet för oliktankande. Det är viktigt att regeringen och utrikesministern agerar, inte minst för att få EU att driva en än hårdare attityd mot länder som för bort europeiska medborgare utan regelrätta rättegångar.

Nordisk samverkan i en förändrad värld

Kristdemokraterna vill se ett fortsatt nära samarbete med våra nordiska grannländer. Ett samarbete där vi tillsammans arbetar för en ökad rörlighet och möter centrala utmaningar. Vi vill se ett effektivt och fokuserat samarbete inom områden där vi tillsammans kan göra en verklig skillnad. Samverkan i Norden bör därför fokusera på försvars- och säkerhetspolitiska utmaningar samt på att lösa de gränshinder som försvårar för den fria rörligheten och integrationen mellan våra länder. Integrationen mellan våra länder kommer att fortsätta, men takten kommer att avgöras av hur villiga våra nationella regeringar är att hjälpa till att undanröja de gränshinder som fortfarande

finns. Bara så kan fler medborgare och företag ta del av de positiva effekterna som följer av en fortsatt integration. År 2013 beslutade de nordiska ministrarna att upprätta ett gränshinderråd med uppdrag att främja den fria rörligheten inom Norden för människor och företag. Ett viktigt initiativ, men gränshinderrådets arbete behöver dock intensifieras.

Vänskapliga utbyten i all ära, det nordiska samarbetet måste ha ett mervärde. Det måste leda till att vi tillsammans kan ta oss an framtida utmaningar. Om vi inte lyckas med detta, förlorar vår nordiska samverkan sin legitimitet. Kristdemokraterna uppmanar regeringen att fortsätta att vara pådrivande för att reformera vårt nordiska samarbete till att bli så relevant som möjligt. Det bör även tas i beaktande att våra länder idag möts på långt fler internationella arenor än då samarbetet en gång initierades. Kristdemokraterna vill se ett starkt och enat nordiskt samarbete där vi inte möts endast av tradition utan för att vi tror att vår gemenskap har en styrka. Vi anser att dessa viktiga diskussioner bör kunna föras på ett mer kostnadseffektivt sätt än idag. Kristdemokraterna föreslår därför ett minskat anslag för 1:3 Nordiskt samarbete med 5 miljoner kronor.

Religionsfriheten i världen

Insatser för att bekämpa förtryck mot minoriteter eller oliktankande grupper behöver prioriteras. Med goda demokratiska värden som grund kommer även den socio-ekonomiska utvecklingen i världen att gå snabbare framåt, men på alltför många håll förföljs människor idag för sin tro och drivs på flykt från sina hem under de mest vedervärdiga hot. De mänskliga fri- och rättigheterna är universella och inbördes jämlika i betydelse, men idag finns skäl att betona religionsfriheten särskilt. Terrororganisationer som Islamiska staten kan förstås inte hejdas genom dialog om religionsfrihet, men extremistiska religiösa rörelser växer inte fram ur ett vakuum. Genom att stärka religionsfrihetens ställning i samhällen runt om i världen minskar risken för tillväxt av denna typ av rörelser. Det krävs helt uppenbart en mer aktiv politik på området, och det är anmärkningsvärt att religionsfrihet inte nämns uttryckligen bland målen i den nyligen antagna 2030-agendan för hållbar utveckling. I FN bör Sverige kräva att insatser för ökad religionsfrihet ska ingå i det 16:e utvecklingsmålet om fredliga och inkluderande samhällen.

Varje år presenterar organisationen Open Doors sin rapport World Watch List över de 50 länder där förföljelsen av kristna är som allra värst. Utvecklingen är entydig: förföljelsen av kristna ökar runt om i världen. Utifrån den situation som många kristna lever i, framför allt i Mellanöstern, är det märkligt att förra regeringen inte nämnde religionsfriheten i en enda utrikesdeklaration.

Vi föreslår att man tillsätter en särskild ambassadör för religionsfrihet. Detta är en funktion som redan finns i många andra länder, exempelvis i Danmark. En ambassadör för religionsfrihet kan ställa krav när handelsavtal ingås, eller fördöma regimer som förtrycker religiösa minoriteter. Sverige har i dag ingen sådan ambassadör. Det ger en fingervisning om vilken vikt man lägger vid frågan.

Kristdemokraterna välkomnar att EU har tagit fram nya riktlinjer för att främja och skydda religions- och övertygelsefrihet. Där slås fast att EU ska främja dessa rättigheter i unionens externa relationer. Sverige måste nu inom ramen för EU-samarbetet driva på

för att få till stånd konkretion och vi föreslår att EU:s utrikestjänst EEAS får ökade resurser på området religions- och övertygelsefrihet.

Återupprätta relationen med Israel

Aldrig tidigare har relationerna med Mellanösterns enda demokrati, Israel, varit så usla. På grund av den förra regeringens ensidiga Mellanösternpolitik har Sveriges anseende skadats och så även möjligheterna att agera som en konstruktiv part i framtida fredsförhandlingar med sikte på en tvåstatslösning.

För att verka för en lösning mellan parterna krävs att det är möjligt för Sverige, och EU, att kontinuerligt hålla kontakt med både Israel och företrädare för den palestinska myndigheten. Detta kräver att Sverige nu omgående återupprättar relationerna med Israel. Att ensidigt och onyanserat framställa Israel som roten till allt ont i Mellanöstern är verklighetsfrånvänt och kontraproduktivt.

Det finns även andra områden där ett ökat utbyte är önskvärt. Israel tillhör, som Sverige, skaran av länder som satsar störst andel av BNP på forskning och utveckling per capita.

Israel är även en av världens ledande nationer inom life science och biotech. Små länder, som Sverige och Israel, har inte samma resurser som större och därför är samarbeten inom teknologi nödvändiga. Även Sida, som lägger stor del av sina utbetalningar på vattenrelaterade frågor, skulle kunna lära mycket utav Israels förmåga att omvandla havsvatten till sötvatten.

Ett tvåårigt pilotprojekt har placerat en innovationsscout i Tel Aviv, vilket är välkommet. Trots den enorma potential som finns för svenska företag i Israel och för utökad handel är det märkligt att Business Sweden ändå inte har ett kontor i landet. I stället sköts handeln 2 300 kilometer från Israel, från Business Swedens kontor i Wien, som förutom Österrike och Israel även har 10 andra europeiska länder på sitt ansvarsområde. I ett medielandskap där de flesta nyheterna om Israel handlar om konflikter, med antingen Palestina eller grannländerna, är det troligt att ett handelskontor hade gjort ännu större nytta.

Budgetprioriteringar

Svenska institutet (SI) bedriver idag en främjandeverksamhet i ett antal prioriterade länder. Detta är en verksamhet som tjänar ett gott syfte, inte minst det näringspolitiska området där man bidrar med viktiga kunskaper på exportområdet. Men Svenska institutet har också andra uppdrag såsom att arbeta med ”Sverige bilden” utomlands. På detta område, liksom på exportområdet, är dock inte Svenska institutet ensamt om att bedriva denna typ av verksamhet. Andra aktörer som har ett liknande uppdrag är bl.a. Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet, de svenska utlandsmyndigheterna och Utrikesdepartementet genom flera anslagsposter fördelade i budgeten. Samtidigt som Svenska institutets finansiering under de senaste åren växt i stadig takt har antalet människor institutet når minskat i stadig takt.

Den tidigare vänsterregeringen har sedan tidigare höjt anslaget till SI med 20 miljoner kr per år. Kristdemokraterna anser att denna generella anslagshöjning inte är

prioriterad och nödvändig, och väljer därför att dra ner på anslaget med lika mycket. I en orolig värld väljer vi i stället att lägga 20 miljoner kr på anslag 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Kristdemokraternas bedömning är att Svenska institutets omfattande verksamhet bör effektiviseras och skalas ner något varför vi anser att ytterligare 20 miljoner kronor ska lyftas från anslaget. Kristdemokraterna minskar också anslaget Information om Sverige i utlandet med 5,5 miljoner kronor.

Utrikespolitiska institutet är ett oberoende och välrespekterat institut som bedriver forskning inom det utrikespolitiska området. Institutet har också några av Sveriges mest framstående forskare på området knutna till sig. Institutets uppdrag är ”att främja intresset för och fördjupa kunskapen om utrikespolitiska frågor”. Detta är något institutet väl lever upp till och ska så fortsätta att göra. Men, Kristdemokraterna gör en annan fördelning av medlen och bedömer inte att det i nuläget är möjligt att skjuta till ytterligare ekonomiska tillskott. Detta ska ses i ljuset av att institutet senaste åren fått ansefluga resursförstärkningar. Därför anslår Kristdemokraterna samma anslag för Utrikespolitiska institutet för året 2019 som för året 2017 vilket ger en minskning av anslaget för budgetåret 2019 om 2,5 miljoner kronor.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut, Sipri, är även det ett ansett forskningsinstitut som bedriver viktig och internationellt sett ansedd forskning som är av vikt för förståelsen av omvärlden och vår säkerhetspolitiska samtid. Kristdemokraterna prioriterar dock freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och låter således anslagsnivån för budgetåret 2019 ligga kvar på motsvarande nivå för 2017 och minskar därmed anslaget med 3 miljoner kronor. Kristdemokraterna behåller också anslaget 1:6 Forskning, utredning och andra insatser rörande säkerhetspolitik på samma nivå som för budgetåret 2017; således minskar anslaget för 2019 med 9 miljoner kronor.

Lars Adaktusson (KD)

Robert Halef (KD)

Ingemar Kihlström (KD)

Mikael Oscarsson (KD)

Andreas Carlson (KD)

Tuve Skånberg (KD)